

Opinnäytetyö AMK

Ympäristö- ja energiatekniikka

2021

Susanna Uotila

YRITYKSEN VASTUULLISUUS

– Case Muuritutkimus Oy

Opinnäytetyö AMK | Tiivistelmä

Turun ammattikorkeakoulu

Ympäristö- ja energiatekniikka, insinööri

2021 | 37 sivua

Susanna Uotila

Yrityksen vastuullisuus

- Case Muuritutkimus Oy

Vastuullisuus, hiilijalanjälki ja kestävä kehitys ovat viimevuosina ollut kasvava trendi. Samalla monet yritykset ovat alkaneet pohtia näitä asioita. Tämä opinnäytetyö käsittelee vastuullisuuteen, hiilijalanjälkeen ja kestävään kehitykseen liittyviä teemoja ja käsitteitä. Näitä teemoja käsitellään yleisesti ja tarkemmin yrityksen näkökulmasta. Tarkastelun kohteena oli työn toimeksiantaja Muuritutkimus Oy. Toimeksianto oli selvittää Muuritutkimuksen toimia ja ajatuksia vastuullisuuteen, hiilijalanjälkeen ja kestävään kehitykseen. Työ on erittäin ajankohtainen ja koettiin tärkeäksi yrityksen johdon puolesta.

Työssä selvitettiin ja tutkittiin vastuullisuuteen, hiilijalanjälkeen ja kestävään kehitykseen liittyviä teemoja ja avainasioita. Nämä tiedot kerättiin monesta kirjallisesta lähteestä. Tarkastelussa on myös paljon uusia näkökulmia ja tietoa, liittyen tarkemmin yritysvastuullisuuteen. Alkuun on koottu kattava tietopankki, jota on myöhemmin raportissa purettu Muuritutkimuksen näkökulmasta. Muuritutkimuksen asioihin tietolähteenä toimi yrityksen toimitusjohtajan haastattelu. Lisäksi työssä on pohdittu asioita työntekijän näkökulmasta.

Opinnäytetyön loppuun on koottu pohdintoja, siitä miten yritys toimii ja miten toimia voidaan vielä parantaa. Loppuun on kirjattu neljä helposti toteutettavissa olevaa kehitysideaa, joiden avulla yrityksen hiilijalanjälki pienenee ja toiminta kehittyy vastuullisemmaksi. Näitä tuloksia voi hyödyntää yrityksen johto, kuin henkilökuntakin. Tämän opinnäytetyön pohjalta voidaan sanoa, että Muuritutkimus Oy:n vastuullisuus ja hiilijalanjälki asiat ovat hyvällä mallilla, kehitettävää on aina, mutta tästä on hyvä jatkaa.

Asiasanat:

Vastuullisuus, Kestävä kehitys, Vähähiilisyys.

Bachelor's Thesis | Abstract

Turku University of Applied Sciences

Energy and Environmental technology

2021 | 37

Susanna Uotila

Corporate responsibility

- Case Muuritutkimus Oy

Responsibility, carbon footprint and sustainable development have been a growing trend in the recent years. Many companies have begun to think about these matters. The client of this thesis was Muuritutkimus Oy. The assignment was to find out the company's actions and ideas related to responsibility, carbon footprint and sustainable development. Among the tasks was also to develop some new ideas on how to improve the company's actions. The theme of the thesis is very current, and it was considered important by the management of the company.

The thesis begins by researching themes and key issues related to these matters. This information was found in many written sources. Many new perspectives and information especially related to corporate responsibility were also discovered. A comprehensive data bank was collected, and later at the work these things were examined from the perspective of Muuritutkimus. The source for information about Muuritutkimus was an interview with the company's CEO and the writer's own knowledge based on working at the company for several years.

The main points about company's actions related to responsibility, carbon footprint and sustainable development were also collected, and their further improvement potential estimated. Four ideas were found that are easy to realize. These actions will help reduce the company's footprint and make business more responsible. These results can be used by the company's management as well as the staff. At the end, it can summarize that Muuritutkimus Oy's actions and ideas about responsibility and carbon footprint are in good shape. There is always way to improve but this is a good place to continue working with these matters.

Keywords:

Responsibility, Sustainable development, Carbon footprint

Sisältö

1 Johdanto	6
Toimeksiantaja	8
2 Vastuullisuus	9
2.1 Vastuullisuuden tarkastelu ja jaottelu	10
2.2 Vastuullisen yrityksen perustoimintamalli	13
2.3 Taloudellinen kestävyys, ekologisuus, sosiaalinen ja kestäväkehitys	14
3 Kestävän kehityksen ohjelmat	16
3.1 YK:n kestävän kehityksen ohjelma	16
3.2 Pariisin ilmastopöytäkirja	17
3.3 Suomessa	18
4 Hiilijalanjälki	19
5 Vastuullisuus case Muuritutkimus	21
5.1 Vastuullisen yrityksen toimintamallit	21
5.2 Yrityksen arvot	22
6 Haastattelu	26
7 Pohdinnat	29
7.1 Henkilökunta	30
7.2 Autoilu	30
7.3 Jätteet ja kierrätys	31
7.4 Teknologia	32
7.5 Hiilijalanjälki	32
7.6 Sitoumus2050	33
8 Lopuksi	34
9 Lähteet	35

Liitteet

Liite 1. Haastattelu

1 Johdanto

Vastuullisuus, kestävä kehitys ja vähähiilisyys ovat koko ajan nousussa olevia trendejä. Näihin teemoihin myös yritysten on vastattava, pysyäkseen muuttuvan yhteiskunnan mukana ja pystyäkseen vastaamaan sidosryhmien asettamiin odotuksiin. Näistä syistä, monilla työpaikoilla on lähdetty selvittämään vastuullisuuteen ja kestävyYTEEN liittyviä teemoja, ja näitä asioita on lähdetty työstämään toiminnan parantamaksi.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on pohtia Muuritutkimuksen nykyisiä toimia vastuullisuuteen ja kestäväan kehitykseen liittyvissä asioissa, sekä pohtia vanhoihin toimiin kehitysideoita ja uusia toimia.

Yrityksen toiminnassa on useita kohtia missä vastuullisuus kysymykset tulevat ajankohtaiseksi. Esimerkiksi henkilökunta, hankinnat, jätteet, työmatka liikkuminen ja monet muut. Miten nämä asiat voitaisiin hoitaa kestävämmiin, kun samalla tulee miettiä yrityksen toimialaa ja muutosten kannattavuutta.

Valitsin aiheeni koska koen sen seuraavaksi askeleeksi, miten viedään Muuritutkimuksen toimintaa kohti vastuullisempaa yritystoimintaa. Vastuullisuus asiat ja yritysvastuullisuus ovat esillä koko ajan enemmän, esimerkiksi mediassa. Vaikka asiat ovat Suomessa hyvällä mallilla monella osa-alueella, tulee niihin jatkossakin kiinnittää paljon huomiota ja pyrkiä parempaa. Tämä teema on minulle erittäin tärkeä ja koen vastuullisuus asiat kaikille kuuluviksi, joten niiden tulisi myös olla kaikkien tiedossa. Mielestäni jokaisen yrityksen koko henkilökunnan, tai vähintäänkin johdon, tulisi pohtia yritysvastuullisuus asioita, sekä pohtia omaa toimintaansa ja mahdollisuuksia kehittyä. Näistä syistä koen opinnäytetyöni merkitykselliseksi ja tärkeäksi, niin yritykselle, sen johdolle kuin sidosryhmillekin.

Koin tärkeäksi löytää useita lähteitä, joissa käsitellään yritys vastuullisuuden asioita näkökulmista, joista ei ennen ole ollut puhetta. Löysin kattavasti lähteitä vastuullisesta yritystoiminnasta eri nettisivuista esimerkiksi Ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen sivuilta. Nämä lähteet

antoivat valtavasti uutta tietoa ja näkökulmia yritys vastuullisuus asioihin. Lisäksi käytin yli kymmentä muuta lähdettä, jotta sain kattavan tietopohjan pohdintojen tueksi. Lähteenä Muuritutkimukseen liittyvissä kohdissa olen käyttänyt yrityksen toimitusjohtajan haastattelua ja yrityksen vakiintuneita toimintatapoja. Lisäksi olen kirjoittanut omasta näkökulmastani. Tietoni perustan yli viiden vuoden työskentelyyn yrityksessä. Olen näinä vuosina työskennellyt toimistolla ja työmailla, sekä johtotehtävissä että työntekijänä.

Työssäni vastaan kysymyksiin; Mitä on vastuullisuus? Mitä on yritys vastuullisuus? Mikä on hiilijalanjälki? Miten vastuullisuus asiat toimivat Muuritutkimuksessa? Miten Muuritutkimus voi kehittyä ja parantaa toimintaansa?

Tavoitteeni oli ensin kerätä kattava tietopankki vastuullisuuden teemoista ja asioista, ja tämän jälkeen pohdin näitä Muuritutkimuksen näkökulmasta. Loppuun käyn läpi pohdintoja, johtopäätöksiä, sekä kehitysideoita.

Toimeksiantaja

Muuritutkimus Oy on vuonna 1995 perustettu arkeologinen yritys. Muuritutkimus on tutkinut ja kaivanut monia merkittäviä arkeologisia kohteita vuosien aikana. Viimeisempinä, ja suurimpina on ollut Turun Katedralskolan:nin kaivaukset vuonna 2018, ja samana vuonna alkaneet Turun kauppatorin kaivaukset. Arkeologisten kaivausten lisäksi yritys tekee esimerkiksi muurien korjauksia, sekä vanhojen rakennusten ja kellareiden kunnostusta. Olemme myös maanmittauksen ja kuvauksen asiantuntijoita. Tuotamme nykyään verkkosivuillemme kaivauksilta 3D- ulotteisia kuvia, joissa vierailija pääsee kaivajan perspektiivistä tutustumaan kaivauksiin. Osallistuimme myös BusinessFinland hankkeeseen 3D-tulostuksen kehittämisen osalta.

Yritys on kehittynyt vuosien aikana pienestä muutaman työntekijän perheyriyuksestä, yli kahdenkymmenen ihmisen työpaikaksi. Yritys on kausiluonteisesti kesäisin suurempi ja työllistää tällöin enemmän, kuin talvisin, jolloin työ painottuu toimistoihin. Muuritutkimus toimii sekä yksityisenä urakoitsijana erilaisissa kohteissa, että aliurakoitsijana rakennustyömailla.

Työskentelen Muuritutkimus Oy:ssä jo monen vuoden kokemuksella ja opinnäytetyö on kirjoitettu työsopimuksessa. Aloitin työskentelyn kokoaikaisena vuonna 2016, ja työskentelin myös opintojeni ohella koko ajan. Ennen vuotta 2016, olin töissä osa-aikaisena lähinnä kesätyössä. Vuosien työskentelyn aikana niin toimistossa kuin työmailla, olen saavuttanut hyvän käsityksen yrityksen toiminnasta, ja asemassani pystynyt myös siihen vaikuttamaan.

2 Vastuullisuus

Yrityksille esimerkiksi vastuullisuusraportteja toimittava Atao Oy kirjoittaa julkaisemallaan sivuilla Mitä vastuullisuus yritystoiminnassa tarkoittaa? (2016) miten toimii vastuullinen yritys. Yritysvastuu, yhteiskuntavastuu, vastuullinen yritys ja vastuullinen liiketoiminta, tarkoittavat kaikki samaa. Ne kuvastavat yritystä, joka ottaa toiminnassaan kattavasti huomioon sosiaaliset, taloudelliset ja ekologiset vaikutukset. Vastuullinen yritys ottaa huomioon toimintansa suorat ja epäsuorat vaikutukset yhdyskuntaan. (ATAO OY, 2016)

Elinkeinoelämän keskusliitto kirjoittaa julkaisussaan Vastuullisuus, mielestäni hyvin ja kattavasti siitä, miten toimii vastuullisuus asioista kiinnostunut yritys ja miten vastuullinen toiminta vaikuttaa muihin ympärillä oleviin asioihin positiivisesti. Vastuullinen toiminta tarkoittaa erikokoisille yrityksille eri asioista, mutta pääasiassa vastuullinen yritys voi hyvin ja jakaa hyvinvointiaan myös muille. Vastuullinen yritys menestyy ja näin ollen pystyy tarjoamaan työpaikkoja, kehittyviä ratkaisuja ja varoja yhteiskuntaan. Vastuullisuus asioita tulee pohtia yrityksen henkilökunnan, paikallisyhteisöjen ja kansanvälisissä asioissa eri tavalla ja vastata tilanteeseen sen vaatimalla tavalla. Vastuullista liiketoimintaa tukee myös vahva lainsäädäntö ja yhteiskunnan asettamat normit. (Elinkeinoelämän keskusliitto, n.d.)

Elinkeinoelämän keskusliiton Vastuullisuusjulkaisussa (2019, 3-4), jonka on toimittanut Kimmo Lipponen ja Tuuli Mäkelä. Tarkastellaan vastuullisuus asioista yritysten näkökulmasta. Euroopan sisällä ja Suomessa yrityksen vastuullisuus asioista on pikkuhiljaa vuosien aikana tullut normi, joka kiinnostaa yhä useampia ihmisiä. Suomalaisista yrityksistä kaksi kolmesta pitää vastuullisuus asioita tärkeinä ja niillä on suuri vaikutus tulevaisuudessa. Samalla vastuullisuus asiat ovat alkaneet vaikuttaa ihmisten jokapäiväiseen kuluttamis- ja osto toimintaan ja päätöksiin. (Lipponen&Mäkelä, 2019)

Samassa Lipposen ja Mäkelän Vastuullisuusjulkaisussa (2019, 5) kirjoitetaan mikä saa yrityksen todennäköisimmän siirtymään kohti vastuullisempaa

yrittäjätoimintaa. Yrityksen arvot ja asiakkaiden odotukset ovat suurin syy. Suurelle osalle yrityksistä seuraavaksi tulevat kilpailuetu, kustannussäästöt ja laki. Myös yritysten johdon ja omistajien sitoutuminen, yrityksen maine ja henkilöstön odotukset ovat tärkeitä pidettyjä asioita. (Lipponen&Mäkelä, 2019)

Lipponen ja Mäkelän Vastuullisuusjulkaisun (2019, 4) mukaan oikeaa tapaa toimia vastuullisesti ei ole ja kaikki yritykset voivat toimia itselleen parhaalla tavalla. Toiset yritykset pitävät toimintansa pienenä ja yksinkertaisena, esimerkiksi kierrättämällä, samalla kun toiset yritykset muokkaavat koko toimintansa uusiksi. Kuitenkin puhuttaessa yrityksen vastuullisuudesta, jokin asia yleensä ajaa ajatusta eteenpäin. Laajemmassa mittakaavassa vastuullisuus asiat ovat yrityksen johdon päätösten varassa. Kuka tahansa työntekijä voi kierrättää omat roskasta, mutta yrityksen roskista ja kierrättämisestä vastaa kuitenkin johto. Tässä tilanteessa yrityksen johdon arvoilla ja ajatusmaailmalla on tärkeä rooli. Pyritäänkö vastuullisuusasioista huolehtimaan ilman mitään erikoisempaa syytä vai pyritäänkö vastuullisuus asioita parantamalla saavuttamaan myös muita hyötyjä. (Lipponen&Mäkelä, 2019)

2.1 Vastuullisuuden tarkastelu ja jaottelu

Lipponen ja Mäkelän toimittaman Vastuullisuusjulkaisun (2019, 5) mukaan vastuullisuuteen liittyvät valinnat voidaan jakaa kolmeen eri osioon, jotta yritysten vastuullisuus asioiden tarkastelu olisi ulkopuolisen silmin helpompaa ja ymmärrettävämpää. Nämä osiot pohtivat mielestäni hyvin vastuullisuuteen liittyviä asioita ja olen tiivistänyt nämä tietopohjaksi myöhemmille pohdinnoilleni. (Lipponen&Mäkelä, 2019)

Lainsäädännön edellyttämä minimitaso

Lipponen ja Mäkelän Vastuullisuusjulkaisun (2019, 5) mukaan ensimmäinen taso on lainsäädännön edellyttämä minimitaso. Euroopan sisällä

vastuullisuusasioita on säädetty paljon ja kaikkien yritysten odotetaan toimivan näiden säännösten mukaan. Euroopassa säännösten lisäksi on OECD:n ohjeita, sekä YK:n yritys ja ihmisoikeus periaatteita, jotka antavat lisää ohjeita ja luovat vastuullisen yhteiskunnan. Vastuullisuus asioissa yksityisten toimijoiden rooli on kuitenkin koko ajan kasvamassa. Yhteiskunnassa on jo suuntaviivat, joiden mukaan toimitaan ja nyt on yksityisten sektorin vuoro kehittää ja kasvattaa näitä. (Lipponen&Mäkelä, 2019)

Sidosryhmien odotukset

Lipponen ja Mäkelän Vastuullisuusjulkaisun (2019, 6–7) mukaan toinen taso on sidosryhmien odotukset. Sidosryhmillä tarkoitetaan kaikkia niitä toimijoita, joilla on joku suora tai epäsuora yhteys yritykseen tai sen toimintaan. Näitä ovat esimerkiksi henkilökunta, omistajat, asiakkaat, sijoittajat, media ja tavarantoimitusketjut. Sidosryhmät luovat yrityksille paljon odotuksia ja vaatimuksia. Esimerkiksi sijoittajat voivat verrata saman alan yrityksiä toisiinsa ja valita näistä vastuullisemman, jos sijoittaja pitää tätä tärkeänä. Toisena esimerkkinä media, se luo tiettyjä odotuksia ja tuo esille hyvin toimivia yrityksiä, mikä voi innostaa ja pakottaa myös muut saman alan yritykset toimimaan vastaavalla tavalla. (Lipponen&Mäkelä, 2019)

Esimerkiksi tv-mainokset on tuonut ilmi monien yritysten Hiilijalanjälki kampanjoita, siitä milloin yritys toimii ilman hiilidioksidipäästöjä ja nämä mainokset ovat yleistyneet muutamien vuosien aikana huomattavan paljon. Tämä ei varmasti vielä vaikuta monenkaan kuluttajan ostopäätökseen, mutta luo yrityksestä positiivisen ja vastuuntuntoisen kuvan.

Myös Petteri Lillberg ja Riku Mattila ja puhuvat kirjassaan Kestävä markkinointi (2020), siitä miten paljon yrityksen brändi ja sidosryhmien vaikutukset vaikuttavat yrityksen arvon nousuun. Ilmastonmuutos tulee muuttamaan myös markkinointi kulttuurin ja samalla yrityksen toiminta, kestävyys ja vastuullisuuden kanssa tulee olemaan yhä enemmän esillä, ja nämä tulevat olemaan markkinointi valtti. Lisäksi monet suuret yritykset ovat ottaneet

vastuullisesti ja kestävästi tuotetut tuotteet osaksi valikoimiaan, mikä aiheuttaa sidosryhmille paineita toimia samoin. (Mattila&Lillberg, 2020)

Lipposen ja Mäkelän Vastuullisuusjulkaisun (2019, 7-8) mukaan sidosryhmien rooli vastuullisuus kysymyksissä vaihtelee paljon. Ne voivat nostaa pinnalle uusia asioita sekä saada yritykset pohtimaan omaan toimintaansa syvällisemmin ja näin parantaa toimintaa. Jossain tilanteessa sidosryhmien luomat kuvat ja odotukset ovat yritykselle liian suuret tai mahdottomat toteuttaa, eikä näin ollen yritys pysty tai halua vastata näihin odotuksiin. Suurin osa yrityksistä ei voi toimia ilman sidosryhmien tukea ja kun tämä tuki häviää, harva yritys pystyy enää jatkamaan. Näissä tilanteissa sidosryhmien luomat paineet saattavat jopa tuhoa yrityksen. (Lipponen&Mäkelä, 2019)

Lipponen ja Mäkelä puhuvat Vastuullisuusjulkaisussa (2019, 6-7) miten vastuullisuus asiat kiinnostavan nykyään myös sijoittajia. Yrityksen toiminnan läpinäkyvyys ja vastuullisuus asiat näkyvät myös osakemarkkinoilla ja sijoittavat painottavat näihin asioihin. Sijoittajat ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana kiinnostuneet sijoitetun pääoman yhteiskunnallista vaikutuksista, tuoton ja riskin lisäksi. Tuotteilta ja palveluista vaaditaan nykyään myös vastuullisuutta ja siitä ollaan valmiita maksamaan enemmän. Yritysten tulee olla valmiita vastaamaan näihin vastuullisuus kysymyksiin ja pystyttävä todistamaan tuotteen tai/ja palvelun alkuperä. (Lipponen&Mäkelä, 2019)

Lipposen ja Mäkelän Vastuullisuusjulkaisussa (2019, 8) pohditaan vastuullisuutta monista ulottuvuuksista. Yritysten vastuullista toimintaa pohditaan usein materiaalien, kierrättämisen, hiilijalanjäljen ja hyvien työolojen kautta. Kuitenkin yritykselle vastuullista toimintaa voi olla toimiminen osana paikallisyhdistystä. Tämä tarkoittaa esimerkiksi paikallisten työllistämistä ja paikallista tuotteiden ostamista sekä tukemista. (Lipponen&Mäkelä, 2019)

Omistajien arvot ja visio

Lipposen ja Mäkelän Vastuullisuusjulkaisun (2019, 9) mukaan kolmas merkittävä osio vastuullisuus asioissa on yrityksen omistajien arvot ja visio.

Kaikki yrityksen toiminta lähtee liikkeelle yrityksen johdosta ja omistajista. Kun vastuullisuus asiat ovat tärkeitä johdolle ja päättäjille, ne voivat olla myös peruspilari kaikelle yrityksen toiminnalle. Vastuullisuus asioiden ymmärtäminen ja seuraaminen vaatii johdolta ja päättäjiltä paljon enemmän tieto- taitoa kuin ennen. On pystyttävä vastaamaan sidosryhmien luomiin odotuksiin. Tämä vaatii ammattitaitoista henkilökuntaan, huolehtimaan yrityksen vastuullisuus asioista, jotka pystyvät seuraamaan, ymmärtämään ja oppimaan uusia trendejä muun maailman mukana. (Lipponen&Mäkelä, 2019)

2.2 Vastuullisen yrityksen perustoimintamalli

Aiemmin mainitussa Lipposen ja Mäkelän Vastuullisuusjulkaisussa (2019), joka on julkaistu Elinkeinoelämän keskusliiton sivuilla. Lipponen ja Mäkelä ovat kirjanneet neljä erilaista lähestymistapaa, kun puhutaan yrityksen vastuullisuus asioista. Nämä lähestymistavat auttavat yrityksiä ymmärtämään omaa toimintaansa ja luomaan omaan vastuullisuussuunnitelmaa näiden ympärille. Lähestymistavat auttavat myös ymmärtämään miten monella eri tavalla vastuullisuus asioita voi hoitaa ja miten helposti voi toimia vastuullisesti. Nämä eri lähestymistavat jaetaan proaktiivisiin ja reaktiivisiin tyyleihin. Jokaiselle tyylillä on omat käyttäjänsä ja oma paikka yhteiskunnassa. Kaikki tyylit ovat yhtä oikein toimia ja yritysten tulee löytää itselleen paras tapa. Kokosin heidän kirjoittamat vastuullisen yrityksen toimintamallit, koska koin niiden antavan tietoa myöhempään tarkasteluun Muuritutkimuksen asioista. (Lipponen&Mäkelä, 2019)

Lipposen ja Mäkelän Vastuullisuusjulkaisun (2019, 11) mukaan reaktiiviset mallit jaetaan kahteen; vaatimuksiin reagoijaa ja vastuulliseen raportoijaan. Näissä toimintamalleissa vastataan lähinnä yrityksen ulkopuolelta tuleviin lainsäädännön asettamiin säädöksiin, sekä toimitaan vallitsevien normien ja sidosryhmien odotusten mukaan. Reaktiiviset mallit ovat Suomessa vallitseva lähestymistapa. Vaatimuksiin reagoija on yritystyyppi, jossa vastuullisuus ei ole keskeinen asia, mutta lainsäädäntöä noudatetaan ja pyritään vastaamaan

muiden odotuksiin, sekä toimitaan oikein. Tässä mallissa vastuullinen toiminta voi olla esimerkiksi sponsoroitua tai lahjoituksia. Yritys pääsääntöisesti hoitaa itselleen tärkeitä ja lähellä olevia ympäristöasioita. Vastuullinen raportointi toimii laajemmin piireissä. Yrityksen vastuullisuus toteutuu kansainvälisten, sekä paikallisten normien mukaan ja näistä raportoidaan ohjeiden mukaan, esimerkiksi kolmoistilin päätöksen mukaisesti, joka tarkoittaa talous, ympäristö ja sosiaaliset vaikutukset huomioivaa. Vastuullisuus on mukana täydentämässä yritystoimintaa. (Lipponen&Mäkelä, 2019)

Lipponen ja Mäkelän Vastuullisuusjulkaisussa (2019, 12) jaetaan proaktiiviset mallit visionääriseen vastuunkantajaan ja vaikuttavuuden kahdentajaan. Nämä mallit pyrkivät luomaan uusia liiketoimintamalleja, joissa otetaan huomioon myös ympäristö- ja sosiaalinen vastuu. Vastuullisuus asiat ovat osa yrityksen jokaista osa-aluetta ja nämä asiat kuuluvat myös johdolle. Visionäärinen vastuunkantaja löytyy usein miten suuresta yrityksestä, jossa vastuullisuus toimii yrityksen suunnannäyttäjänä. Vastuullisuus on osana monissa eri yrityksen osissa ja nämä eri osiot oppivat toisiltaan uusia tapoja toimia kestävästi. Visionäärinen vastuunkantaja on arvokas liikekumppani ja sidosryhmät arvostavat tämän toimintaa. Vaikuttavuuden kohdentaja pyrkii etsimään yrityksestä ja yhteiskunnasta ne vastuullisuuden osa-alueet, joihin haluaa panostaa täysillä. Tiukan rajauksen ansiosta yrityksellä on kapasiteetti oppia ja kehittyä huipputasajaksi valitsemallaan osa-alueella. Tätä tyyppiä löytyy esimerkiksi pienistä- ja keskisuurista yrityksistä, joilla on yksi yhteiskunnallinen vastuualue ja kaikki resurssit laitetaan tähän. (Lipponen&Mäkelä, 2019)

2.3 Taloudellinen kestävyys, ekologisuus, sosiaalinen ja kestäväkehitys

Ympäristöministeriön julkaisussa Mitä on kestävä kehitys? paneudutaan kestävyiden eri osa-alueisiin. Kestävä kehitys on yhteiskunnassa tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua muutosta. Kestävä kehitys ajatuksen mukaan ympäristö, ihminen ja talous pyritään ottamaan tasavertaisesti huomioon, niin

maailmalaaajuisesti kuin paikallisestikin. Päämääränä turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät mahdollisuudet elämään. (Ympäristöministerio, n.d.)

Ympäristöministeriön Mitä on kestävä kehitys? julkaisun mukaan kestäväan kehityksen osa-alueita on taloudellinen -, sosiaalinen - ja ekologinen kestävyys. Taloudellisella kestävyydellä tarkoitetaan pitkällä aikavälillä yrityksen tasapainoista kasvua, niin sisällöltään kuin laadulta. Yritykselle taloudellista kasvua ei voi hankkia pitkäaikaisella velkaantumisella tai varojen hävittämällä. Kestävä talouspolitiikka auttaa kohtaamaan vaikeuksia ja selviämään niistä. Taloudellisella kestävyydellä voidaan varmistaa myös sosiaalista kestävyttä, esimerkiksi luomalla työpaikkoja ja näin myös vähentämään syrjäytymistä. Ekologien kestävyys pyrkii varmistamaan ympäristötilan. Ekologisen kestävyden kannalta on tärkeää toimia heti ympäristön parhaaksi, eikä odottaa tieteellistä näyttöä. Ekologisen kestävyys myös pyrkii ennakoimaan ja minimoimaan riskit, haitat ja kustannukset, sekä perimään haittojen kustannukset niiden aiheuttajilta. Sosiaalisen kestävyden yksi pääpiirteistä on hyvinvoinnin siirtyminen seuraaville sukupolville. Tätä haastaa kasvava väestönmäärä, köyhyys sekä koulutus ja tasa-arvo kysymykset. Näihin asioihin vaikuttaa niin yhteisöjen kuin valtioiden toiminta. Puhun lisää sosiaalisesta kestävydestä seuraavassa kappaleessa YK:n kestäväan kehityksen ohjelman kautta. (Ympäristöministerio, n.d.)

3 Kestävän kehityksen ohjelmat

Pidin myös tärkeänä ja mielenkiintoisena taustatyönä selvittää osaa Suomessa ja maailmalla toimivista ohjelmista, jotka ajavat vastuullisuuden ja kestävän kehityksen asioita. Käytän tietoa taustatietona, kun pohdin asioita Muuritutkimuksen näkökulmasta.

3.1 YK:n kestävän kehityksen ohjelma

Eduskunnan sivuilla on tietopaketti YK:sta ja sen toiminnasta. Tietopaketin on kirjoittanut Marja Autio (2015). Tässä yhteydessä en kuitenkaa käy läpi YK:n tietopakettia, vaan hain selvityksen, mikä YK on. YK eli Yhdistyneet kansakunnat perustettiin toisen maailmansodan jälkeen. Sen tarkoitus on olla kansankuntien yhteistyöjärjestelmä. YK:n välillä on syntynyt paljon erilaisia sopimuksia, periaatteita ja päämääriä. (Eduskunta, 2015)

Kestävän kehityksen sivuilla; Kestävän kehityksen globaali toimintaohjelma Agenda2030, kerrotaan Agenda30- ohjelmasta. Se on yksi YK:n luomista sopimuksista. Agenda 2030 ajatuksena on kaikki maailman maat kattava ohjelma, joka ajaa kestävän kehityksen työtä. Ohjelmaa pidetään erityiden merkittävänä varsinkin kahdesta syystä. Ensinnäkin tavoitteet ovat kaikille maille samat ja toisena, on ohjelman keskinäisriipuvuus, joka tarkoittaa, että huomioidaan miten toimet vaikuttavat toisiinsa. Agenda- ohjelma hyväksyttiin vuonna 2015 ja se tulee toimimaan vuosina 2016–2030. (Kestäväkehitys, 2020)

Suomen YK-liitto on sivuillaan koonnut tietopaketin; Kestävä kehitys- Agenda 2030, ohjelmasta. Suomen YK- liitto on kansalaisjärjestö, joka keskittyy YK-teemoihin. Liitto edistää kansainvälistä yhteistyötä, jossa tärkeinä päämäärinä on vahva YK ja kestävä tulevaisuus. Kerään työssäni käyttämäni tiedot heidän verkkosivuiltaan olevasta; Kestävä kehitys - Agenda 2030 tietopaketista. Ohjelman tavoitteena on äärimmäisen köyhyyden poistaminen ja kestävä kehitys, jossa ympäristö, talous ja ihminen ovat yhdenvertaisia asioita. Agenda2020 ohjelmassa tavoitteita on 17 ja alatavoitteita 169. (YK-liitto, n.d.)

Tavoitteet

Suomen YK-liiton sivuilla julkaistussa Kestävä kehitys- Agenda 2030 ohjelmassa on ihmisten hyvinvointia tukevia tavoitteita yhdeksän. Ohjelmassa paneudutaan köyhyyteen, nälänhätään, terveyteen, koulutukseen, tasa-arvoon, ihmisarvoiseen työhön ja talouskasvuun, sekä rauhaan ja oikeudenmukaisuuteen sekä yhteistyöhön ja kumppanuuteen. Ympäristön kannalta tärkeitä tavoitteita on kahdeksan. Ne käsittelevät puhtaan veden ja puhtaan energian tärkeyttä, kuten myös kestävää teollisuutta ja kestäviä kaupunkeja. Agendassa puhutaan myös veden- ja maanpäällisestä elämästä ja ilmastoteoista. (YK-liitto, n.d.)

3.2 Pariisin ilmastositmus

WWF eli World Wide Fund for Nature. Pyrkii toiminnallaan pysäyttämään luonnon köyhtymisen ja eläinlajien kuoleamisen sukupuuttoon. Tavoitteena tulevaisuus, jossa ihminen ja luonto ovat tasapainossa (WWF-Suomi, n.d.).

WWF kertoo sivuillaan hyvin Pariisin ilmastositmuksen toiminnasta ja ajatuksesta. Pidn tätä toisena merkittävänä sitmuksena, kun puhutaan ilmastoon ja vastuullisuuteen liittyvistä asioista. (WWF, n.d.)

WWF:n sivuilla lukee Pariisin ilmastositmukselta näin. Sitmus tuli voimaan vuonna 2016 ja se käsittelee vuoden 2020 jälkeistä aikaa. Sitmuksen tavoite on, ilmaston keskilämmön nousu alle kahdessa asteessa ja pyrittävä, että nousu olisi alle 1,5 astetta. Toinen sitmuksen tavoite sopeutuminen ilmastomuutokselle ja vähähiilisen kehityksen tukeminen. Kaikki sitmuksessa mukana olevat maat saavat itse määrätä omat tavoitteensa ja niitä seurataan maailmanlaajuisissa tarkasteluissa aina viiden vuoden välein. Suomen ilmastopaneelin on laskenut, että Suomen tulisi olla hiilineutraali vuonna 2030 pystyäkseen vastaamaan puolentoista asteen tavoitetta. Tämän jälkeen tulisi päästöissä olla negatiivisella tasolla, jotta voidaan rajoittaa päästöjä globaalilla tasolla. (WWF, n.d.)

3.3 Suomessa

Ympäristöministeriön sivulla on kirjoitettu; Hallituksen ilmastopolitiikka: kohti hiilineutraalia Suomea 2035. Tämän tekstin mukaan tämänhetkisen hallitusohjelman mukaan tavoitteena olisi, hiilineutraali Suomi vuoteen 2035 mennessä. Tämän toteutuessa Suomi olisi myös ensimmäinen fossiilivapaa hyvinvointiyhteiskunta. Näihin tuloksiin pyritään pääsemään uusilla ilmastopoliittisilla päätöksillä kuten; lähes päästöttömällä sähkön- ja lämmöntuotannolla, ilmastoystävällisellä ruokapolitiikalla, rakentamisen hiilijalanjäljen pienentämisellä ja kiertotalouden edistämällä. Myös verotuksen painopistettä pyritään siirtämään, ympäristöhaitoille kovempi verotus. Tällä hetkellä Suomessa pyörii 18 hanketta, joiden avulla näihin tavoitteisiin pyritään pääsemään. (Ympäristöministeri, 2021)

Löysin myös mielenkiintoisen hankkeen; Sitoumus 2050. Jossa kaikki hankkeet tukevat yhtä tai useampaa Agenda -30 tavoitteista. Sitoumus 2050-hankkeeseen voi liittyä yksityishenkilö tai yrityksenä. Hankkeessa asetetaan omat tavoitteet, omien mielenkiintojen ja resurssien mukaan sekä sitoudutaan raportoimaan niistä vuosittain. (Sitoumus2050, n.d.)

4 Hiilijalanjälki

Sitra on eduskunnan vuonna 1967 perustama yhdistys, sen tehtävä on luoda Suomesta menestyvä. Pääarvoina on Suomen menestyminen; rakentamalla reilu, kestävä ja innostava tulevaisuus, jossa otetaan huomioon maapallon kantokyky. (Sitra, n.d.)

Sitran sivuilla on Tuula Sjöstedtin toimittama artikkeli; Mitä nämä käsitteet tarkoittavat? (2018), jossa käydään läpi yleisimmät hiilineutraaliin kierotalouteen liittyvät käsitteet. Näistä käsitteistä olen poiminut hiilijalanjäljen ja hiilinielun selvityksen. Hiilijalanjälki kuvaa ihmisen toiminnasta tulleita ilmastopäästöjä. Hiilijalanjälki koostuu monesta eri tekijästä, mutta yleisesti se kertoo miten paljon esimerkiksi yksityishenkilö, yritys tai valtio tuottaa päästöjä, joita ei pysty kompensoimaan muilla teoilla. Hiilijalanjälki ilmoitetaan usein CO₂e eli hiilidioksidiekvivalentteina, tässä on huomioitu hiilidioksidipäästöt, metaanipäästöt ja dityppioksidipäästöt. Hiilinielulla tarkoitetaan toimintaa, joka poistaa ilmakehästä kasvihuonekaasuja, niiden esiastetta tai aerosolia. (Sjöstedt, 2018)

Hiilijalanjälki laskennoissa huomioidaan kaikki suorat ja epäsuora päästöt, joita henkilö tai yritys tuottaa. Keskityn työssäni enemmän yrityspuolen pohtimiseen, mutta asiat ovat samat myös yksityishenkilöille. Monet verkkosivut tarjoavat hiilijalanjälkilaskureita niin yrityksille kuin yksityisille henkilöille. Työssäni olen käyttänyt lähteenä Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) luomaa Y-Hiilari laskuri (2019), joka on yrityksille tarkoitettu hiilijalanjälki laskuri. Laskurin on tehnyt Anniina Kontiokorpi, osana diplomityötään. (Kontiokorpi, 2019)

Kontiokorven tekemästä Y- Hiilari (2019) laskurista huomaa, että hiilijalanjälki laskennoissa otetaan huomioon ainakin: jätteet, autot ja sähkön tuotanto sekä lämpöenergiankulutus ja erilaisista käytetyistä ja hankituista tuotteista aiheutuvat päästöt. Jätteiden hiilijalanjälkeen vaikuttaa materiaali ja kierrätys, sekä tyhjennykseen liittyvät päästöt. Hiilijalanjälki on pienempi kartonkiroksilla kuin sekajätteellä, joten kierrättäminen on tämänkin asian puolesta

kannattavaa. Sähköntuotannossakin päästöt riippuvat sähkötyypistä, millä sähkö on tuotettu. Y-hiilari laskurista näkee, miten suuret päästöerot eri tavalla tuotetuissa sähköissä on. Tästä laskurista näkee suoraan uusiutuvalla energialla tuotetun sähkön kannattavuuden. Autojen käytön osalta hiililaskennoissa otetaan huomioon kuljetukseen käytetyt kilometrit, sekä yritysten autoilla ajatut kilometrit ja auton tuottamat hiilidioksidi päästöt kilometriä kohden. (Kontiokorpi, 2019)

Kontiokorven tekemässä Y-Hiilari (2019) laskurissa huomioidaan myös tuotteiden ja raaka-aineiden kuljetuksesta syntyvät päästöt. Tuotteista aiheutuvat suorat ja epäsuora päästöt ovat varmasti vaikein asia arvioida. Tulee pohtia tavaroiden valmistuksesta syntyviä päästöjä, joita voi olla vaikea hahmottaa kokonaisuutena, sekä tieto tästä ei ole vielä selvästi ilmoitettu kuluttajalle. Sekä tulee pohtia kuljetuksesta syntyviä päästöjä, jotka voivat olla merkittäviä, kun tavaroita kuljetetaan pitkiäkin matkoja lentokoneilla ja rahtialuksilla. Lisäksi jos pohditaan tuotteen koko elämän kaarta tulee miettiä myös miten paljon päästöjä syntyy tuotteen hävittämisestä tai kierrättämisestä. (Kontiokorpi, 2019)

Hiilijalanjälki laskennat ovat monimutkaisia, ja yrityksiä sekä yksityishenkilöiden hiilijalanjälki voi olla yllättävän suuri vain normaalilla elämällä. Kun puhutaan hiilijalanjäljen pienentämisestä helpoimmat tavat ovat autoilun vähentäminen tai sähköautoilu, sähkön tuotanto uusiutuvilla energioilla, ja kierrätys. Yrityksille helppo tapa voi olla myös hiilinielun luominen.

UPMMetsä kirjoittaa artikkelissaa; Metsä on sekä hiilinielu että hiilivarasto, metsän olevan hiilivarasto ja kasvaessaan vielä loistava hiilinielu (Upm, n.d.). Yrityksiä ajatellen, hiilipäästöjä voi pienentää ostamalla metsää. Näin yritykset pystyvät pienentämään hiilijalanjälkeään ilman suuria tekoja tai suoranaista vaikuttamista päästöjen syntyyn. Tavoite ei ole saada kaikkia maailman päästöjä nollaan vaan pystyä kompensoimaan päästöt muulla toiminnalla (Sjöstedt, 2018).

5 Vastuullisuus case Muuritutkimus

Tässä osiossa kerron Muuritutkimuksen toiminnasta omasta näkökulmastani, sekä yrityksen yleisistä toimintamalleista. Omat kokemukseni ja tietoni olen saavuttanut vuosien työkokemuksen ansiosta. Tietoni perustuvat toimintaani monessa eri työpisteessä, niin toimistolla, työmaalla sekä muussa jatkotyöskentelyssä. Yleiset toimintamallit ovat Muuritutkimuksessa vakiintuneita käytäntöjä, miten asioita hoidetaan. Lisäksi olen haastatellut yrityksen toimitusjohtajaa Kari Uotila ja koonnut hänen vastauksensa kappaleeseen kuusi.

Käyn ensin läpi aikaisemmin työssäni selvittämäni vastuullisuuteen, kestävään kehitykseen sekä hiilijalanjälkeen liittyvät asiat, näitä asioita olen tässä osiossa pohtinut ja tarkastellut yrityksen näkökulmasta. Tämän jälkeen olen kirjoittanut omat pohdintani ja kehitysideat, loppuun olen koonnut ajatukseni yhteen.

5.1 Vastuullisen yrityksen toimintamallit

Puhuin aikaisemmin elinkeinoelämänkeskusliiton luomasta, Mäkelän ja Lipposen toimittamasta Vastuullisuusjulkaisusta (2019, 10-12). Tässä julkaisussa puhuttiin neljästä vastuullisen yrityksen liiketoimintamallista. Tarkastelin yrityksen toimintaa, ja näistä neljästä mallista; vaatimuksiin reagoija, vastuullinen raportoiija, visionäärinen vastuunkantaja ja vaikuttavuuden kohdentaja. Muuritutkimus on toiminnallaan, vastuullinen raportoiija ja vaikuttavuuden kohdentaja. (Lipponen&Mäkelä, 2019)

Vastuullinen raportoiija

Muuritutkimus toimii yleisten normien mukaan. Vastuullisuus on mukana jokapäiväisissä valinnoissa, kuten jätteiden kierrätys ja uusiutuvan energian käyttö, esimerkiksi sähkön tuotannossa. Päivittäiset valinnat, pienyrittäjien tukeminen ja opiskelijoiden palkkaaminen töihin ovat myös vastuullisia tekoja.

Teot ovat kuitenkin suhteessa pieniä ja kohdistuvat vain yritykseen itseensä, sen johtoon ja henkilökuntaan, sekä paikallisella tasolla muihin toimijoihin ja sidosryhmiin. Tämä on kuitenkin hyvin riittävää toimintaan yrityksessä, jossa ala ei suoraan ole sidoksissa ympäristötoimiin ja suurien ympäristötekojen järjestäminen ei kuulu yrityksen toimintatapoihin.

Vaikuttavuuden kohdentaja

Muuritutkimus on henkilökunnan palkkaamisen puolesta ollut jo vuosia todelle vastuullisesti toimiva yritys. Muuritutkimus on luonut työpaikkoja nuorille ja opiskelijoille. Muuritutkimus on myös palkannut paikallisella tasolla ja luonut työpaikkoja siihen kaupunkiin, jossa on sillä hetkellä työskennellyt.

Muuritutkimus pystyi myös koronan aikana luomaan työpaikkoja ja palkkaamaan ihmisiä erinäisiin tehtäviin, jolloin esimerkiksi erilaiset investoinnit ja muut kehityskohteet jäivät sivuun, huonontuneen taloustilanteen myötä

Toinen asia mihin Muuritutkimus on viime vuonna päättänyt panostaa, on niin sanottu Piikkiön Pelto. Se on muutaman hehtaarin peltoalue Piikkiössä, johon on viime vuoden aikana istutettu noin 100 puuta. Puut ovat pääasiassa omenapuita ja lehtipuita, jotka kasvaessaan tulevat olemaan hyviä hiilinieluja ja vähentämään huomattavasti yrityksen laskennallisia päästöjä. Piikkiön Pelto on toiminut myös osana 4H- toimintaa, mikä tukee yrityksen arvoa ihmisten hyvinvointia ja työskentelyä kohtaan.

5.2 Yrityksen arvot

Aikaisemmin läpi käyty Ympäristöministeriön kirjoituksen Mitä on kestävä kehitys ? kestävä kehityksen ajatuksen mukaan ympäristö, ihminen ja talous, otetaan huomioon tasavertaisina (Ympäristöministerio, n.d.).Lähdin käsittelemään yrityksen toimintaa ja arvoja neljästä eri suunnasta; ihmiset, ympäristö, talous ja teknologia. Otin pohdintojen malliksi aiemmin käymiäni vastuullisuuden julkaisua ja tutkielmia.

Ihmiset

Yrityksen henkilökunta on pääosin kaikki korkeakoulutettu tai korkeakouluopiskelijoita. Tasa-arvo asiat ovat hyvät yrityksessä, naisia ja miehiä työskentelee samassa suhteessa ja samoissa työtehtävissä, myös johtotehtävissä toimii miehiä ja naisia. Alan korkeakouluopiskelijoita on palkattu aina ja lisäksi nuoria on palkattu TET harjoitteluihin. Yrityksen sisällä on myös oppisopimus mahdollisuus, ja muutamia on valmistunut eri työtehtäviin tätä kautta. Yritys myös palkkasi viime vuonna opiskelijoita töihin, vaikkakin taloustilanne kaikkialla oli huono

Yrityksen sisällä myös järjestetään koulutuksia ja työntekijöillä on mahdollisuus päästä oppimaan ja kouluttautumaan lisää, erilaisten kurssien avulla ja tähän myös kannustetaan.

Terveysasioista vastaa työterveys, josta ei ole henkilökunnan kesken ollut valitettavaa. Yrityksen kautta onnistuu kaikki terveydenhuolto ja enemmänkin, esimerkiksi punkki ja covid-19 rokotus on mahdollista saada työterveydestä. Covid-19 pandemian aikana yritys on pyrkinyt pitämään huolto työntekijöistään; kaikilla on ollut mahdollisuus etätöihin, sekä yhteisten tilojen kattava puhdistus ja maskien käyttö on ollut käytössä koko vuoden.

Teknologia

Tulevaisuuden kannalta yrityksen on myös tärkeää pyrkiä kehittymään ja pysymään alan aallonharjalla henkilökunnan tiedon ja taidon saralta, sekä yrityksen laitteiden puolesta. Tämä vaatii aika-ajoin investointeja ja asiantuntevan johdon, sekä osaavan henkilökunnan. Teknologian ja tietoteknillisen osaamisen avulla, yritys on pysynyt kilpailukykyisenä ja alansa huippuna, jo monia vuosikymmeniä.

Yrityksen johdolla on hyvä asenne uusien asioiden omaksumiseen ja kehittämiseen, ja johto haluaakin rohkaista työntekijöitään oppimaan uutta ja hyödyntämään teknologiaa. Muuritutkimus on monien vuosien ajan lähtenyt

mukaan uusiin hankkeisiin. Näistä uusimpana aluevaltauksena on ollut viime vuoden aikana 3D- tuloksen hyödyntäminen arkeologiaan, johon myös saatiin Business Finland - tukea.

Lisäksi yrityksen sisällä pystyy painottamaan osaamistaan tietoteknillisiin asioihin, esimerkiksi mittaamiseen ja aineistojen käsittelyyn erilaisilla ohjelmilla. Uusimpana laitteena Muuritutkimus on ottanut käyttöönsä Matterport 3D- ohjelman, jonka kanssa pystytään luomaan 3D- malleja. Matterport ohjelmalla kuvataan eri kaivauskohteista, jonka jälkeen niitä pystytään esittelemään ihmisille nettisivujen kautta, johon materiaalit ladataan. Teknologian kehittyessä kehitty myös työntekijöiden tiedot ja taidot näissä asioissa, mikä on niin yritykselle kuin henkilökunnallekin voimavara. 3D- malleja pääsee katsomaan yrityksen nettisivuilta Muuritutkimus.com (Muuritutkimus Oy, n.d.)

Ympäristö

Ympäristö asioihin paneutuminen on tapahtunut myöhemmin ja niihin kiinnitetään koko ajan enemmän huomiota. Aikaisemmin mainittu Piikkiön pelto on hyvä esimerkki siitä, millaisista vähän erilaisimmista ympäristö asioista Muuritutkimus on kiinnostunut. Kuitenkin tulee muistaa ja huomioida ympäristötekona, että vuosien arkeologiset kaivaukset ovat poistaneet maasta tonneittain roskaa, metallia ja lasia, sekä muita arkeologisia löytöjä.

Yhtenä ympäristöön liittyvänä asiana on ollut, pilaantuneen maan kanssa toimiminen. Kaivausten yhteydessä ollaan aika-ajoin tekemisissä pilaantuneen maa-ainesten kanssa. Niiden kanssa noudetaan ohjeistuksia esimerkiksi mittauksia ja analysointeja, jonka jälkeen pilaantunut maa-aines toimitetaan oikeaan jatkosijoituspaikkaan. Yritys kuitenkin näissä tilanteissa on lähinnä tilaajana ja päätökset kuljetus- ja jatkosijoituksesta on pilaantuneen maa-aineiden asiantuntijoilla.

Autoilu on yksi yrityksen suurimmista päästöjen tuottajista. Kulkeminen on ollut aina autojen varassa, sillä monen henkilön ja kaluston kuljetus on helpompaa autolla, kuin esimerkiksi junalla tai lentäen. Kuitenkin järjestetään

mahdollisuuksien mukaan kimppakyytejä, joilloin ainakin autojen määrää saadaan vähennettyä. Autoilu on kuitenkin välttämättömyys yrityksen toiminnalle kun toimitaan maanlaajuisesti. Kaivauksia järjestettiin tänäkin vuonna esimerkiksi Torniossa ja Pirkkalassa. Lisäksi pienempi yksittäisiä kohteita on usein koko Varsinais- Suomen alueella. Tässä tilanteessa autoilua on vielä vaikea vähentää, kun matkustaminen on pakollista ja lisäksi kaivauskaluston siirtäminen vaatii usein ison auton.

Talous

Muuritutkimus on vuosien varrella kehittänyt taloudellista kestävyyttä hankkimalla kiinteistöjä. Näin yritys on myös kasvattanut varallisuuttaan ja luonut mahdollisuuksia toimia uusilla toimialoilla, esimerkiksi asuinhuoneistojen vuokraajana.

6 Haastattelu

Haastattelin yrityksen toimitusjohtajaa ja perustajaa Kari Uotilaa, yrityksen vastuullisuus asioissa. Haastattelu löytyy liitteistä, ja tähän olen koonnut Kari Uotilan vastaukset ja pohdinnat. Sain kattavasti tietoa, miten yritys toimii missäkin tilanteessa ja mitä ajatuksia yrityksen johdolla on. Muuritutkimus luokitellaan pieneksi yritykseksi, ja näin ollen yrityksen johdolla on tärkeä rooli vastuullisuus asioissa. Aikaisemmin mainitsin Elinkeinoelämän keskusliiton Vastuullisuusjulkaisun (2019, 5), jossa kirjoitetaan yrityksen johdon ajatuksien olevan yksi suurimmista yrityksen vastuullisuuteen vaikuttavavista tekijöistä (Lipponen&Mäkelä, 2019). Tästä syystä koin Kari Uotilan haastattelun tärkeäksi, varsinkin kun kyseessä on osallistuva johtaja, joka työskentelee niin työmailla kuin toimistossakin.

Vastuullisuus

Kari Uotilan mukaan Muuritutkimus on kiinnostunut vastuullisuus asioista, ja on pohtinut niiden merkitystä ja miten niitä hoidetaan yrityksessä. Työntekijöiden kiinnostusta asiaan tuetaan, ja ehdotuksia otetaan vastaan. Kuten ajatus, että olisi mahdollisuus käyttää sähköautoja tai sähköpyöriä työmatkoihin keskustan alueella.

Uotilan mukaa tuetaan aina pienyrittäjiä ja lähellä tuotettuja tuotteita, kun vaan mahdollista, ja ollaan valmiita maksamaan näistä palveluista vähän enemmän. Samalla, kun työskennellään muualla Suomessa, pyritään esimerkiksi majoitus järjestämään yksityisten majoittajien palveluista, sekä kahvila- ja ruokailutoiminnassa tuetaan myös pienempiä yrittäjiä enemmän kuin jättiketjuja.

Uotila kertoo haastattelussa, että Muuritutkimuksen toimintaan ei suoraan kuulu hankkeiden rahallinen tukeminen. Kun toiset yritykset tukevat rahallisesti jotain hanketta, olemme itse yleensä luomassa tätä. Uusin esimerkki tästä toiminnasta on kun luotiin lohien kutemispaikkaan, ja Muuritutkimus oli siellä

muurien korjaajana mukana. Muuritutkimus tukee luontevammin toiminnallaan kuin rahallisilla avustuksilla.

Ympäristö

Yrityksen sisällä kierrätetään kaikki jätteet, niin toimistotyöstä syntyvät kotitalousjätteet kuin muut erikoisemmat jätteet. Erikoisempia jätteitä tulee lähinnä rakennustyömaalta, sekä arkeologisten löytöjen jatkokierrätys ja hävitys, tutkimusten jälkeen.

Toimistotyöstä syntyvät jätteet kierrätetään lähimpään kierrätyspisteeseen, jotka sijaitsevat lyhyiden etäisyyksien päässä toimistoista, joten kierrätys on helppoa. Määrällisesti rakennustyömailta tulevat jätteet ovat yleisesti aika pieniä, koska yleensä muut toimijat huolehtivat niistä. Kuitenkin kun tilanteessa vastuu on Muuritutkimuksella, jätteet kierrätetään oikeaoppisesti yleensä kaatopaikalle tai kierrätyskeskuksiin.

Arkeologisten löytöjen jatkokierrätys on haastavampaa, koska aina ei ole suoraa oikeaa paikkaan kierrättää jätteet. Näissä tilanteissa vaaditaan selvitystyötä mihin jätteet tulee toimittaa, yleensä paikkana toimii kierrätyskeskus tai kaatopaikka.

Sidosryhmät

Uotila selittää haastattelussa sidosryhmien merkitystä seuraavlla tavalla. Tällä hetkellä vastuullisuus asiat eivät ole hirveästi ilmi tällä alalla. Toimijat valitaan tuloksen ja hyvän työn perusteella. Usein on jo ne vakiintuneet alihankkijat ja toimijat tiedossa, joiden kanssa yhteistyö sujuu hyvin. Kaikkien kuitenkin oletetaan toimivan yleisten normien mukaan.

Toimijoita ei myöskään valita sen mukaan ketä julistaa olevan vastuullisin, jos muuta näyttöä ei ole. Tietysti laajemmassa mittakaavassa kaikille tärkeitä asioita, mutta ei niin kiinnetä yksityiskohtiin huomiota.

Työntekijät

Vastuullista yritystoimintaa on myös ihmisten palkkaaminen töihin, varsinkin nuorten ja opiskelijoiden. Uotila kertookin, että Muuritutkimus on aina pyrkinyt palkkaamaan kaikki ketkä työtä pyytävät. Opiskelijoita on ollut palkkalistoilla aina ja ovat myös valtava voimavara yritykselle. Lisäksi on palkattu TET-harjoittelijoita ja luotu oppisopimuspaikkoja, joista on valmistunut työntekijöitä eri alojen ammattilaisiksi.

7 Pohdinnat

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli käsitellä kestävän yritystoiminnan eri osa-alueita ja pyrkiä pohtimaan Muuritutkimuksen kantaa näihin asioihin. Kirjoittaessa tätä opinnäytetyötä huomasin Muuritutkimuksen ottavan toiminnallaan kantaa moniin yhteiskunnallisiin vastuullisuus asioihin, niin epäsuorasti kuin suorasti.

Tässä kappaleessa pyrin pohtimaan, miten yrityksen toimia voitaisiin muokata vastuullisimmiksi. Olen aikaisemmin pohtinut vastuullisuutta yleisellä tasolla, sekä kertonut yrityksen nykyisen toimintakaavan. Nämä pohdinnat on kirjoitettu omien tietojeni ja kokemuksieni mukaan, sekä käyttäen yrityksen vakiintuneita käytäntöjä.

Kehitysideointi

Voi olla hankalaa lähteä pohtimaan, miten yrityksen kannattaa lähteä kehittämään itseään vastuullisen yritystoiminnan näkökulmasta. Varsinkin jos yrityksellä on jo perus asiat kunnossa, eikä yritys pysty suoraan muokkaamaan toimintaansa tai sidosryhmät yrityksen ympärillä eivät näihin vaikuta. Seuraavaksi tuleekin pohtia, mitä linjaa Muuritutkimus haluaa lähteä kehittämään.

Mielestäni Muuritutkimuksessa on vastuullisuus asiat hyvällä mallilla. On panostettu jo vuosia ihmisten hyvinvointiin, kouluttamiseen ja työterveyshuoltoon. Muuritutkimus on rakentanut ympärilleen kestävän talouden, jolla on varallisuutta ja mahdollisuudet kasvaa ja kehittyä. Kestävän talouden kautta on pystytty luomaan työpaikkoja monille, eri taustoista ja aloista riippumatta. Yrityksen talous kesti myös korona kriisin, jonka aikana pystyi tekemään voittoa. Yritys on siis vakaa ja henkilöasioissa huipputasolla. Mielestäni tulevaisuudessa tuleekin keskittyä enemmän ympäristöön liittyviin asioihin ja miten niissä voidaan kehittyä.

7.1 Henkilökunta

Yksi yrityksen suurimmista voimavaroista on henkilökunta, kuten myös tässä tilanteessa. Yksi ajatus, mistä suunnasta näitä asioita, voisi olla helppo lähteä purkamaan, on kysyminen henkilökunnalta. Mitä mieltä he ovat näistä asioista? Onko jotain konkreettisia ajatuksia tai ideoita toiminnan kehittämiseen? Näitä henkilökunnan pohdintoja voisi tutkia, vaikka rennosti kahvihuoneessa tai virallisempia reittejä pitkin, kuten lomakkeiden kautta. Mielestäni asiat tulisi kuitenkin pitää rentoina, koska näitä asioita tulee pohtia ajan kanssa ja harvalla on heti antaa ehdotuksia. Näille ehdotuksille tulisi kuitenkin löytää paikka missä ne voisi jakaa.

7.2 Autoilu

Ympäristön kannalta merkittävä asia on yrityksen autoilu. Yrityksen omistuksessa on kuitenkin kolme autoa ja muuten käytössä lisäksi neljä autoa. Lisäksi henkilökunta käyttää työmatkoihin omia autojaan. Autojen vähentäminen ei yrityksen toiminnan puolesta ole tällä hetkellä mahdollista, koska työmatkat ovat usein pitkiä ja kaivauksille lähdetään toiselle puolelle suomea.

Päästöjen vähentäminen on mahdollista yrityksen muutaman diesel- auton kohdalla, valitaan MyDiesel- polttoaine. Ympäristöystävällisesti jätteistä tuotettu MYDiesel lupaa jopa 90 % pienemmät hiilidioksidipäästöt, verrattuna normaaliin dieseliin (Munukka, 2021). Tämä on hyvä tapa kenen tahansa diesel autoilijan vähentää autoilusta syntyviä päästöjään.

Yritys voisi valita myös esimerkiksi junien tai lentokoneiden käytön työmatkoihin, ja asiaa on pohdittu aikaisemminkin, että mikä on oikeasti kannattavaa. Kuitenkin neljä ihmistä ja kaivausvarustus, kulkee pitkän matkan helpommin autolla kuin junalla. Lisäksi yhteiskunta ei vielä tällä hetkellä tue yksityisautoilun lopettamista, liian kalliiden juna- ja lentolippujen puolesta. Muuritutkimus ei kuitenkaan valitse autoa kulkuneuvoksi hinnan vaan toimivuuden vuoksi.

Kehityksenä autoilun vähentämiseen, olisi lyhyiden työmatkojen kulkeminen muilla välineillä. Yritys voisi sponsoroida muutaman jo aiemmin mainitun sähköpyörän tai -laudan, tai vastaavasti normaalin pyörän. Näitä sähkökäyttöisiä pyöriä ja lautoja on pohdittu, mutta ongelmaksi muodostuu niiden vaarallisuus liikenteessä.

Parempi ehdotus autoilun muokkaamiseksi vähäpäästöisemmäksi on sähköautot. Yritys voisi vaihtaa yhden käyttöautoistaan sähköautoon, joka olisi käytössä kaupunki alueella. Kaikkien auton korvaaminen ei vielä tekniikan puolesta ole mahdollista, koska autojen akut eivät ole vielä tarpeeksi tehokkaita, ollakseen kannattavia monien satojen kilometrien työmatkoihin.

Sähköautoilun kanssa tulee kuitenkin huomioida sähköntuotanto. Sähkö tulisi tuottaa uusiutuvien energian lähteiden kautta. Tämä ei varsinaisesti ole ongelma Muuritutkimuksen osalta, sillä Kaarinan toimiston yhteydessä on parkkihalli, joissa on sähkötolppa mahdollisuus ja sähkö näihin toimistotiloihin tulee uusiutuvan energian kautta. Kuitenkin ongelmaksi muodostuu auton säilytys, jos auton säilytys ja latauspaikka on Kaarinassa, työntekijöiden tulisi aina hakea se sieltä käyttöön. Vaikka matka ei ole pitkä, vaatii se silti kulkemista. Tässä tilanteessa hyödyt mielestäni ovat suuremmat kuin haitat ja mahdolliset ongelmat, joten tämä olisi varmasti toimiva ratkaisu yritykselle.

7.3 Jätteet ja kierrätys

Jätteiden kierrätys toimiin yrityksessä hyvin, mutta muovin käytön suhteen olisi parannettavaa. Arkeologisten löytöjen kuljetukseen ja varastointiin käytetään paljon muovipusseja. Osaa muovipusseista voidaan käyttää uudelle pesun jälkeen, mutta merkittävä osa päättyy yhden käytön jälkeen kierrätykseen. Kehityksenä tähän on paperipussien käyttö muovin sijaan. Suurin osa muovipusseista voidaan korvata paperipusseilla ja työmaalla arkeologiset löydöt laitetaan kestoastioihin esimerkiksi ämpäreihin. Näihin asioihin on viime vuosina kiinnitetty enemmän huomiota, ja toimia on tehty näiden asioiden osalta jonkin verran.

7.4 Teknologia

Muuritutkimuksella on myös paljon laitteita ja teknologiaa, joiden tuotannosta ja käytöstä aiheutuu päästöjä, suoraan tai epäsuoraan. Kuitenkin teknologia on varmistanut yrityksen pysymisen huipputasoisena, ja antanut mahdollisuuksia kouluttaa työntekijöitään käyttämään näitä laitteita ja ohjelmistoja. En näe tässä kohtaa tarvetta päästöjen minimoimiseen, sillä teknologia avulla pystytään tekemään niin paljon yrityksen työntekijöiden ja kannattavuuden edistämiseksi.

Tulevaisuudessa laitteiden valmistukseen käytetty hiilijalanjälki tulee varmasti olemaan helpommin saatavilla ja tällöin voi tehdä helpommin vastuullisia valintoja myös laitteiden osalta. Myös vanhat laitteet tulisi kierrättää oikein, sillä niistä saadaan paljon rakennusmateriaalia uusiin laitteisiin. Tässä yrityksellä olisi parannettavaa, sillä usein rikkiäiset tai muuten vanhentuneet laitteet jäävät kaappien pohjalle pölyyntymään.

7.5 Hiilijalanjälki

Yrityksen hiilijalanjälki on huomioitava asia, mutta ei kuitenkaan kaikista olennaisin. Yrityksen kannattaa kiinnittää huomiota enemmän yksittäisiin asioihin, mitkä vähentävät päästöjä, kuin tuijottaa sokeasti numeroita. Hiilijalanjälki tuli jo aiemmin puheeksi autoilun kohdalla ja pohdinnat diesel polttoaineen vaihtaminen MyDiesel- polttoaineeksi ja kaupunkiauton vaihtaminen sähköautoksi, tulevat vaikuttamaan positiivisesti yrityksen hiilijalanjälkeen.

Samalla yrityksen omistama aikaisemmin mainittu Piikkiön pelto ja sen 100 kasvaa puuta, tulee vuosien saatossa olemaan yritykselle hyvä hiilinielu. Kehityksenä Piikkiön peltoon pohtisin yksinkertaisesti puiden lisäämistä, sekä mehiläisille elintärkeiden luonnonkukkaniittyjen luomista. Mielestäni nämä ovat yrityksestä positiivista kuvaa luovia asioita, joita kaikki ympäristö ja luonto ihmiset osaavat arvostaa. Samalla myös helposti toteutettavissa.

Aikaisemmin mainittu Kontiokorpi kirjasi Y-hiilari- laskurissa, mitkä kaikki asiat vaikuttavat hiilijalanjälkeen. Yksi näistä hiilijalanjälkeen vaikuttavista asioista oli sähkönkulutus ja varsinkin sen tuotantomuoto. (Kontiokorpi, 2019)

Muuritutkimuksen toimistot sijaitsevat pääasiassa kerrostalohuoneistoissa, jolloin sähköntuotantoon pystyy vaikuttamaan vain sähkösopimuksen merkeissä. Muuritutkimus käyttää uusiutuvista energian lähteistä valmistettua sähköä. Lisäksi muutamassa muualla sijaitsevassa toimisto- ja hallitilassa on käytössä ilmalämpöpumppu, tukemaan sähkölämmitystä.

7.6 Sitoumus2050

Puhuin aikaisemmin Agenda 2030- ohjelmasta (Kestäväkehitys, 2020). Sekä siihen liittyvästä, Suomessa toimivasta Sitoumus 2050 ohjelmasta (Sitoumus2050, n.d.). Tämä voisi olla yksi tapa kehittää kestävä kehityksen tavoitteita yrityksen sisällä. Tavoitteet Sitoumus 2050 – ohjelmassa, saa kuitenkin valita itse, omien mielenkiintojen ja tarpeellisuuden mukaan. Sitoumus 2050 ohjelmaan liittyminen voisi tapahtua koko yrityksen henkilökunnan yhteisellä tavoitteella. Kaikki saisivat olla mukana ideoinnissa, näin saataisiin mahdollisimman moni kiinnostumaan yhteisestä tavoitteesta ja toimimaan sen edellyttämällä tavalla.

8 Lopuksi

Muuritutkimus toimii hyvin vastuullisesti, puhuttaessa taloudesta ja sen kestävydestä, sekä työntekijöihin liittyvät asiat ovat huipputasolla. Näistä asioista huomaa, että yrityksen johdolle on ollut jo vuosia tärkeää luoda kestävä työpaikka monille ja tarjota työtä sekä opiskelu mahdollisuuksia niin nuorille kuin varttuneillekin ihmisille.

Työni keskeisenä tuloksena oli kehittää ja keksiä muutamia konkreettisia toimia, miten Muuritutkimus voisi muokata toimintaansa. Olenkin alle listannut mielestäni järkeviä toimia, jotka ovat myös mahdollisia toteuttaa.

Ensimmäisenä toimenä olisi kaikkien kertakäyttö muovipussien ostamisen lopettaminen ja niiden korvaaminen muilla, esimerkiksi paperipusseilla. Toisena kohtana yhden, mahdollisuuksien mukaan useamman, auton vaihtaminen sähköautoksi, jota yrityksen henkilökunta ja johto voisivat hyödyntää lähialueella liikkumiseen. Kolmantena heittäisin ilmoille ajatuksen liittymisestä Sitoumus2050 palveluun, johon voitaisiin yhdessä yrityksen johdon ja henkilökunnan kanssa kehittää yhteinen, kaikille mielenkiintoinen ja tärkeäksi koettu tavoite. Lopuksi voitaisiin vielä kasvattaa Piikkiön Pellon toimintaa, istuttamalla lisää puita ja luomalla mehiläisille elintärkeitä luonnonkukkaniittyjä. Tällaisella toiminnalla olisi paljon positiivisia vaikutuksia yrityksen imagoon, hiilijalanjälkeen ja ympäristölle.

Ympäristöön vaikuttavissa asioissa voidaan vielä tulevaisuudessa kiinnittää enemmän huomiota. Teknologian kehittyessä sähköautot tulevat olemaan kannattavia myös pitkillä työmatkoilla. Samalla toivottavasti erilaisten laitteiden, kuten tietokoneiden ja kameroiden valmistuksen hiilijalanjälki tulee olemaan enemmän esillä ja näin ollen kuluttaja pystyy tekemään parempia valintoja, myös laitteiston saralla.

Kaiken kaikkiaan, ottaen huomioon alan, jossa Muuritutkimus toimii ja tämänhetkisen taloudellisen kannattavuuden, yritys toimii hyvin ja vakaalla pohjalla, josta on helppo lähteä kehittämään.

9 Lähteet

ATAO OY, 2016. *Mitä vastuullisuus tarkoittaa yritystoiminnassa*. [Online]
Available at: <http://vastuullisuusraportti.fi/2016/03/09/mita-vastuullisuus-yritystoiminnassa-tarkoittaa/>
[Haettu 19 10 2021].

Eduskunta, 2015. *Yk-tietopaketti*. [Online]
Available at: <https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/kirjasto/aineistot/kv-jarjestot/yk/Sivut/default.aspx>
[Haettu 19 10 2021].

Elinkeinoelämän keskusliitto, n.d.. *Vastuullisuus*. [Online]
Available at: <https://ek.fi/tavoitteemme/vastuullisuus/>
[Haettu 19 10 2021].

Kari Uotila, 9.6.2021. Haastattelu

Kestäväkehitys, 2020. *Agenda30*. [Online]
Available at: <https://kestavakehitys.fi/agenda-2030>
[Haettu 19 10 2021].

Konttiokorpi, A., 2019. *Y-Hiilari*. [Online]
Available at: https://www.syke.fi/fi-FI/Tutkimus_kehittaminen/Kulutus_ja_tuotanto/Laskurit/YHiilari
[Haettu 19 10 2021].

Lipponen&Mäkelä, 2019. *Vastuullisuusjulkaisu*. [Online]
Available at: https://ek.fi/wp-content/uploads/EK_Vastuullisuusjulkaisu_final_net_11.9.2019.pdf
[Haettu 19 10 2021].

Mattila&Lillberg, 2020. Teoksessa: *Kestävä markkinointi*. Helsinki: Alma Talent.

Munukka, P., 2021. *Neste MYdieselillä ajat dieselautollasi vähäpäästöisesti – mutta saako sitä tankata Moottorin käytettyyn Golfiin?*. [Online]
Available at: <https://moottori.fi/ajoneuvot/jutut/neste-mydieselilla-ajat-dieselautollasi-vahapaastoisesti-mutta-saako-sita-tankata-moottorin-kaytettyyn-golfiin/>
[Haettu 19 10 2021].

Muuritutkimus Oy, n.d.. *Muuritutkimus Oy*. [Online]
Available at: <https://www.muurututkimus.com/>
[Haettu 19 10 2021].

Sitoumus2050, n.d.. *Sitoumus2050*. [Online]
Available at: <https://sitoumus2050.fi/#/>
[Haettu 19 10 2021].

Sitra, n.d.. *Mistä on kyse*. [Online]
Available at: <https://www.sitra.fi/aiheet/kysymyksia-ja-vastauksia-sitran->

toiminnasta/#mista-on-kyse
[Haettu 19 10 2021].

Sjöstedt, T., 2018. *Mitä nämä käsitteet tarkoittavat?*. [Online]
Available at: <https://www.sitra.fi/artikkelit/mita-nama-kasitteet-tarkoittavat/>
[Haettu 19 10 2021].

Upm, n.d.. *Metsä on sekä hiilinielu että hiilivarasto*. [Online]
Available at: <https://www.upmmetsa.fi/tietoa-ja-tapahtumia/artikkelit/metsa-on-seka-hiilinielu-etta-hiilivarasto/>
[Haettu 19 10 2021].

WWF, n.d.. *Pariisin ilmastopöytäkirja*. [Online]
Available at: <https://wwf.fi/uhat/ilmastonmuutos/pariisin-ilmastopöytäkirja/>
[Haettu 19 10 2021].

WWF-Suomi, n.d.. *WWF Suomi*. [Online]
Available at: <https://wwf.fi/wwf-suomi/tietoa-meista/>
[Haettu 19 10 2021].

YK-liitto, n.d.. *Kestävän kehityksen tavoitteet*. [Online]
Available at: <https://www.ykliitto.fi/yk-teemat/kestavan-kehityksen-tavoitteet>
[Haettu 19 10 2021].

Ympäristöministeri, 2021. *Hiilineutraali Suomi 2035*. [Online]
Available at: <https://ym.fi/hiilineutraalisuomi2035>
[Haettu 19 10 2021].

Ympäristöministerio, n.d.. *Mitä on kestävä kehitys?*. [Online]
Available at: <https://ym.fi/mita-on-kestava-kehitys>
[Haettu 19 10 2021].

Liitteet

Haastattelu

Kari Uotila, Muuritutkimus Oy

Toimitusjohtaja

Mikä on yrityksen kanta vastuullisuus asioihin?

- kiinnostaa vastuullisuus asiat

- Kierrätys ja uusiutuvien energiamuotojen käyttö, esimerkiksi sähkön tuotannossa. ilmalämpöpumput.

-jätteet viedään oikeisiin paikkoihin, niin talous, rakennus, tai arkeologisetkin jätteet.

- henkilökunnalla on kiinnostusta, sähkölaudat ja pyörät keskusta liikenteeseen kuulemma olisi hyvä

Vaikuttaako yrityksen vastuullisuus sidosryhmiin?

-ei suoraan vaikuta, kaikkien oletetaan toimivan normien mukaan, mutta tällä alalla ei näy niin paljon vielä

-mediassa ei tuoda tällä alalla sitä julki

-ei valita toimijaa sen mukaan ketä vastuullisin

Vaikuttaako vastuullisuus Muuritutkimuksen valintaan palkata alihankkijoita yms.

-ei vaikuta, kun on ne suhteet luotu jo ennen

-odotetaan kaikkien toimivan normien mukaan.

Tuetaanko rahallisesti jotain vastuullista ja muuten hyvää yhdistystä tai toimintaa?

lähinnä tehdään itse, esimerkiksi työn kautta on oltu rakentamassa lohien kutupaikkoja ja näin tuetaan sitä vastuullista kasvatusta.

Työtekijöistä huolehtiminen ja palkkaaminen on myös vastuullista toimintaa, tätä on yrityksessä tehty aika hyvin?

Kyllä, pyritään aina järjestämään töitä kaikille halukkaille. Palkataan myös opiskelijoita ja TET-harjoittelijoita. Mahdollisuus myös oppisopimukseen, josta valmistunutkin 2 ihmistä.

Vastuullisuutta on myös mitä yritys tuottaa ulkopuolelle, miten tämä näkyy?

Tuetaan pieniä yrittäjiä ja lähituotantoa. Suositaan suomalaista. Voidaan maksaa vähän enemmän, jos on lähellä tuotettua ja tukee muita samalla.

Kuva 1.